

**Brüsszel, 2026. április 24.
(OR. en)**

8292/26

JEUN 55

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Az uniós és a nemzeti szakpolitikák ifjúságbarát jellegének biztosítása – <i>Véleménycsere</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti tárgyra vonatkozó elnökségi vitaindító feljegyzést a Tanács (Oktatás, Ifjúság, Kultúra és Sport) 2026. május 11-i ülésén tartandó véleménycsere előkészítése céljából.

MELLÉKLET

Az uniós és a nemzeti szakpolitikák ifjúságbarát jellegének biztosítása

Elnökségi vitaindító feljegyzés

(Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács)

Az elmúlt két évtizedben jelentős mértékben fejlődött az uniós szintű együttműködés az ifjúságpolitika területén: a korábbi ágazati megközelítés helyét mára egy átfogóbb, ágazatközi szemlélet vette át. Ez a fejlődés azt az egyre pontosabb felismerést tükrözi, hogy a fiatalok életére számos egymással összefüggő szakpolitikai terület – többek között az oktatás, a foglalkoztatás, a mentális egészség, a digitalizáció és a demokratikus részvétel – van befolyással. A 2019–2027-es időszakra vonatkozó jelenlegi uniós ifjúsági stratégia hozzájárult ahhoz, hogy az ifjúsági szempontok általános érvényesítése egyre nagyobb fokú legyen. Emellett – az olyan eszközök révén, mint az uniós ifjúsági párbeszéd – megerősítette az ifjúsági részvételt, és a fiatalok szélesebb és sokszínűbb csoportjainak megszólításával fokozta a fiatalok bevonását a demokratikus folyamatokba.

Ezen előrelépések ellenére további erőfeszítésekre van szükség annak biztosításához, hogy az uniós és a nemzeti szakpolitikák valóban „ifjúságbarátak” legyenek. A fiatalok továbbra is tartós, valamint újonnan felmerülő kihívásokkal kénytelenek szembenézni. Ezek például a következőkhöz kapcsolódnak: az egyre drágább megélhetés, a megfizethető lakhatáshoz jutás nehézsége, a mentális egészséggel és jólléttel kapcsolatos kihívások, valamint az oktatásban való részvétel, a készségek és a lehetőségek terén fennálló egyenlőtlenségek. A 2025-ben készült 556. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés¹ szerint a fiatal európaiak közel 40%-a úgy véli, hogy az EU-nak prioritásként kellene kezelnie a megfizethető lakhatásba való beruházásokat és a megélhetési költségek erőteljesebb támogatását. Ezt követik az oktatásba, a képzésbe és a készségekbe, valamint a mentális egészségbe és a jóllétbe irányuló befektetések. Ezek az eredmények nyomatékosítják, hogy olyan szakpolitikákra van szükség, amelyeknek nem csupán célcsoportját jelentik a fiatalok, hanem a fiatalok aktív közreműködésével **készülnek**.

¹ Európai Bizottság, Kommunikációs Főigazgatóság, 2025: *Flash Eurobarometer 556 – EU challenges and priorities: Young people's views* (556. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés – Uniós kihívások és prioritások: A fiatalok véleménye). Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, <https://doi.org/10.2775/9830210>.

Ezzel egyidejűleg a szélesebb körű társadalmi változások – például a digitális átállás, többek között a mesterséges intelligencia gyors fejlődése, valamint a dezinformáció és az online kockázatok terjedése – továbbra is hatással vannak a fiatalok életére, jóllétére és demokratikus szerepvállalására. Ez megerősíti, hogy olyan ágazatközi és előrettekintő megközelítést kell követni az ifjúságpolitikában, amely reagálni tud azokra a folyton változó realitásokra, amelyekkel a fiatalok a mai világunkban szembesülnek.

A fiatalok egyértelműen jelezték, hogy szeretnének érdemben részt venni a döntéshozatali folyamatban, és arra kérték a döntéshozókat, hogy foglalkozzanak aggályaikkal, és hallgassák figyelmebben a véleményüket². A ciprusi elnökség által szervezett uniós ifjúsági konferencián a fiatalok megvitatták, hogy miként válhatnak ifjúságbarátabbá az uniós szakpolitikák azáltal, hogy hatékonyan kezelik a fiatalok szükségleteit, megerősítik az érdemi részvételt a szakpolitikai ciklus valamennyi szakaszában, és biztosítják, hogy az uniós intézmények megfelelőbben kövessék az uniós ifjúsági konferenciák eredményeként létrejött ajánlásokat.

Az ifjúságbarát jelleg biztosításához tehát arra van szükség, hogy a fiatalok szempontjai a teljes szakpolitikai ciklusba beépüljenek: a tervezéstől kezdve a végrehajtáson át egészen a nyomon követésig és az értékelésig. Ebbe beletartozhat az ifjúsági szempontok általános érvényesítését célzó eszközök – például az ifjúsági szempontú ellenőrzések és a hatásvizsgálatok – megerősítése annak szisztematikus értékelése érdekében, hogy a szakpolitikák milyen hatással vannak a fiatalokra. A fiatalok következetesebb és átláthatóbb nyomon követést szorgalmaznak, és azt szeretnék, hogy a részvételi folyamatok során nyújtott hozzájárulásait a szakpolitikai eredmények érdemben tükrözzék.

Az ifjúságbarát szakpolitikai döntéshozatalnak továbbra is központi eleme a fiatalok érdemi részvételének biztosítása. Bár az olyan struktúrák, mint az uniós ifjúsági párbeszéd, inkluzívabbá váltak, a fiatalok továbbra is azt kérik, hogy nagyobb mértékben vállalhassanak szerepet a döntéshozatalban, és hogy hozzájárulásuk kézzelfogható hatással járjon. A részvételt szolgáló innovatív eszközök tovább segíthetik a fiatalok különböző csoportjainak elérését, és biztosíthatják az inkluzív szerepvállalást és az aktív részvételt a demokratikus életben.

² Európai Parlament, Kommunikációs Főigazgatóság, 2025: *Youth survey 2024* (2024. évi felmérés a fiatalok körében), (FL013EP). Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg. <https://doi.org/10.2861/3385523>.

Az ifjúságbarát szakpolitikáknak ugyanakkor hozzáférhetőnek, érthetőnek és a fiatalok által megélt tapasztalatok szempontjából relevánsnak kell lenniük, továbbá az idő múlásával is hatékonyak kell maradniuk. Mindehhez hozzájárul a kommunikáció egyszerűsítése, az adminisztratív terhek csökkentése, a végrehajtás értékelése, valamint annak biztosítása, hogy a szakpolitikák megőrizték az inkluzív jellegüket, és választ adjanak a változó igényekre. Összehangolt megközelítésekkel hozzá lehet járulni a folyamatos javuláshoz, és ahhoz, hogy az ifjúságbarát jelleg a leendő szakpolitikák kialakítása során is irányadó elv maradjon. Ezzel összefüggésben a 2027 utáni időszakra szóló, következő uniós ifjúsági stratégia kidolgozása uniós szintű lehetőséget teremt arra, hogy az elért eredményekre építve megszüntessük a fennmaradó hiányosságokat. A megbeszélés célja az ismeretek és a bevált gyakorlatok megosztása annak biztosítása érdekében, hogy az uniós és a nemzeti szakpolitikák hatékony választ adjanak a fiatalok szükségleteire és törekvéseire.

Kérdések a miniszterek számára:

1. Tudna-e példákat hozni az Ön országában bevált olyan gyakorlatokra, amelyek segítettek ifjúságbarátabbá tenni a szakpolitikákat? Milyen kihívások merültek fel, és hogyan kezelték ezeket?
2. Előretekintve milyen konkrét ötleteket vagy javaslatokat tudna említeni annak biztosítása érdekében, hogy a következő uniós ifjúsági stratégia ifjúságbarát jellege erősödjön – különösen a részvétel, a végrehajtás és a hatás tekintetében?